

PROVERBES TURCS

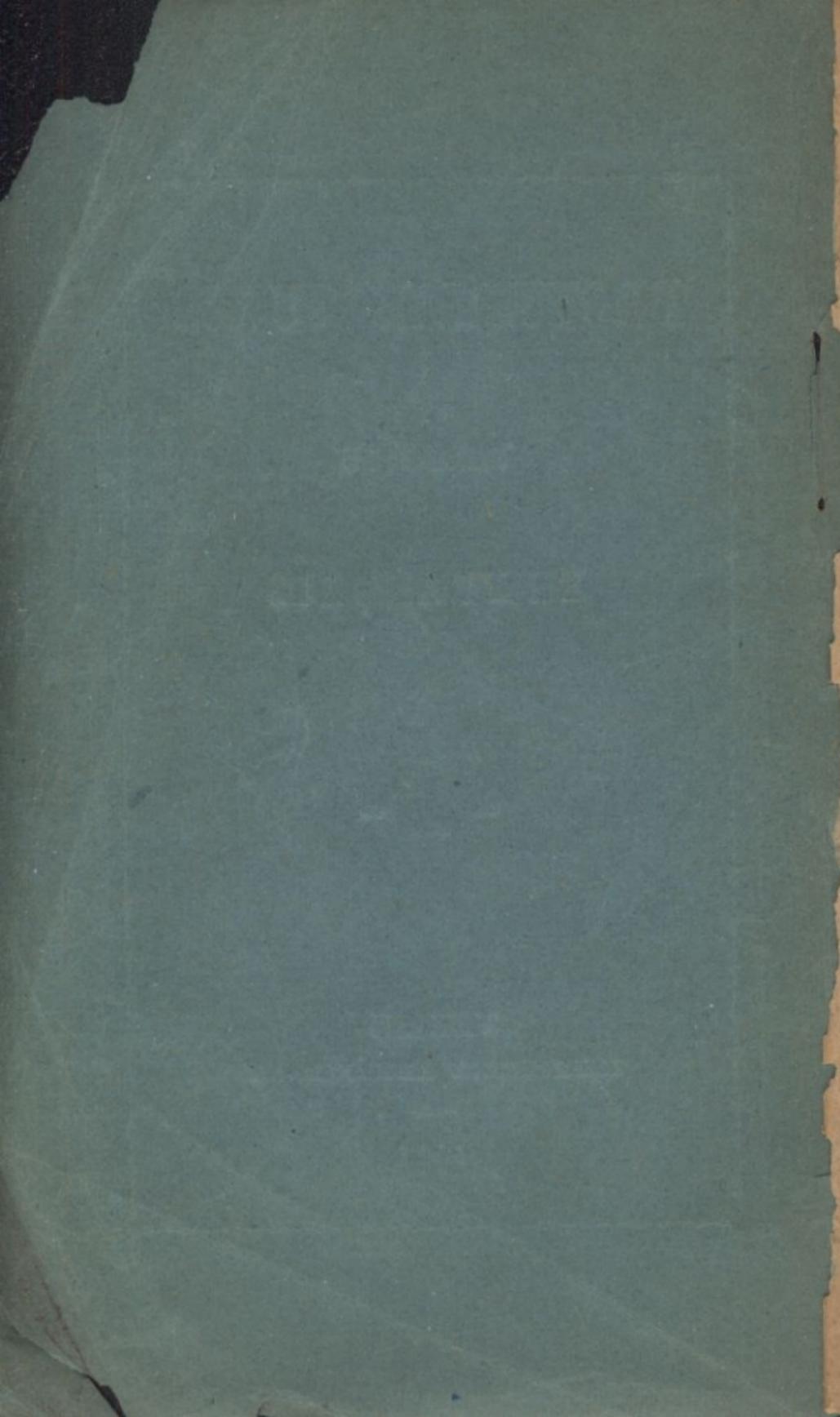
TRADUITS

EN FRANÇAIS

VENISE
IMPRIMERIE ARMÉNIENNE

—○—
1881

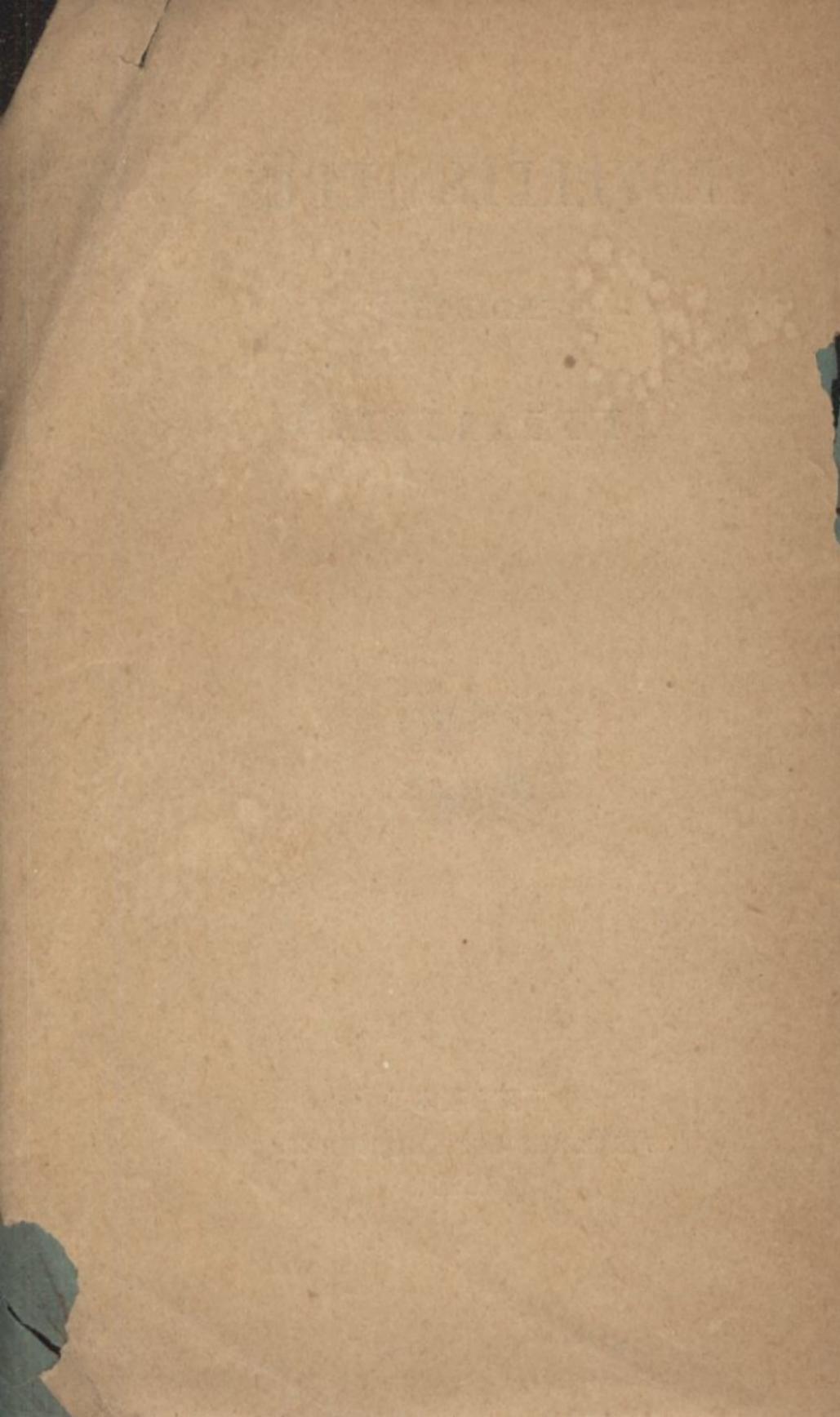
PROVERBES TURCS

TRADUITS

EN FRANÇAIS

VENISE
IMPRIMERIE ARMÉNIENNE
1881

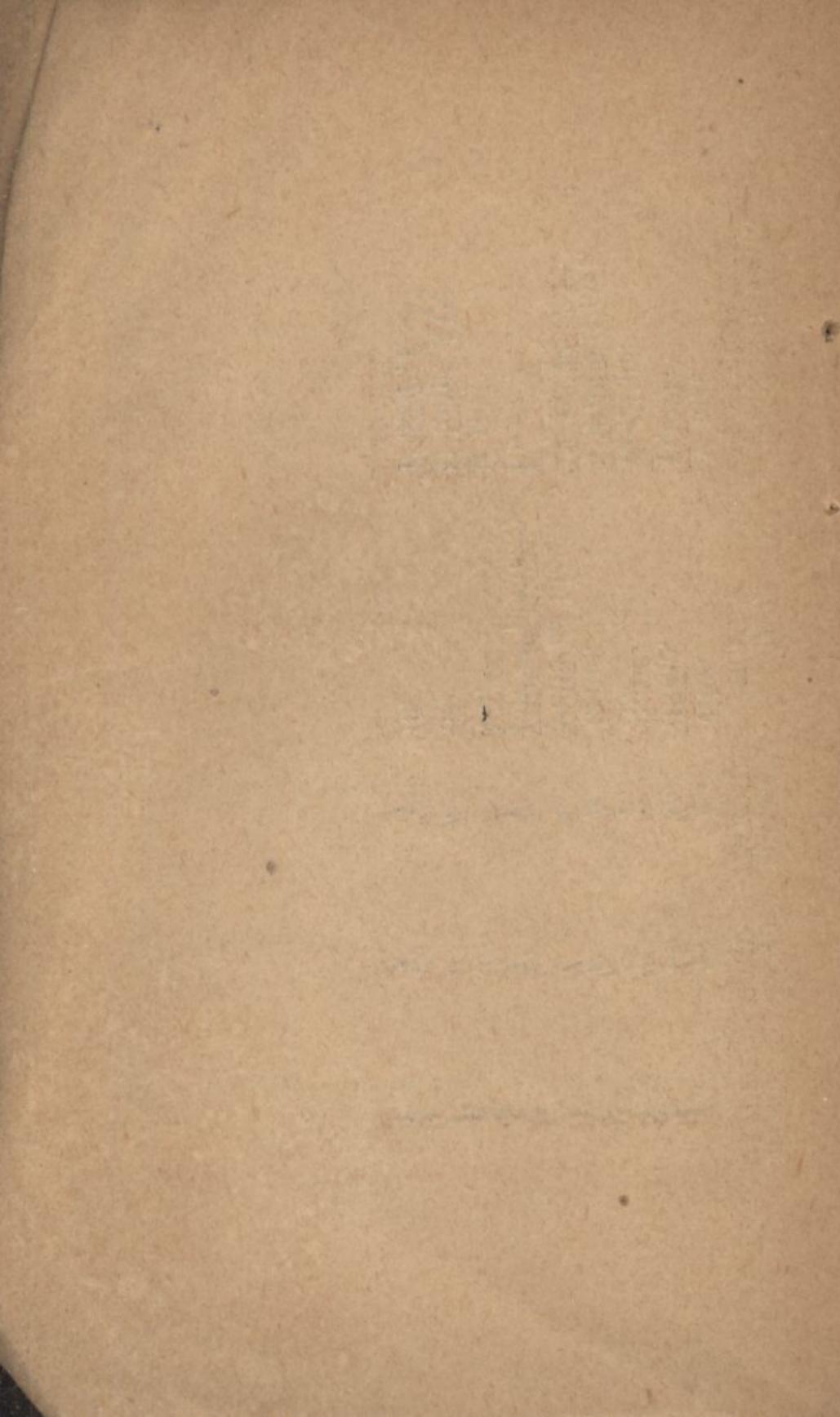

ALPHABET ARMÉNIEN

MAJUSC.	ROND.	ITALIQUE.	NOMS.	PRONONCIATION.
Ա	ա	աիք.	aïp.	A.
Բ	բ	բեն.	pién.	P faible.
Գ	գ	գիմ.	kim.	K, C, Q.
Դ	դ	դա.	ta.	T faible.
Ե	ե	եչի.	yetch.	É bref, ié, yé.
Զ	զ	զա.	za.	Z.
Է	է	է.	é.	È long.
Ը	ը	յէտ ու է.	yét ou et.	E muet.
Թ	թ	տու.	toue.	T fort ou TH.
Ժ	ժ	յէ յո յէ.	jé ou gé.	J.
Ի	ի	ինյ.	iny.	I.
Լ	լ	լիւն.	liune.	L.
Խ	խ	քի.	khè.	KH du gosier.

MAJUSC.	ROND.	ITALIQUE.	NOMS.	PRONONCIATION.
Œ	ø	ø	dza ou dsa.	Dz ou Ds.
Ɔ	ɔ	ɔ	guièn.	Gu.
Ɔ	ɔ	ɔ	houe.	H aspiré.
Ɔ	ɔ	ɔ	tza.	TZ.
Ɔ	ɔ	ɔ	ghade.	GH du gosier.
Ɔ	ɔ	ɔ	djé.	DJ.
Ɔ	ɔ	ɔ	mién.	M.
Ɔ	ɔ	ɔ	hi ou y.	H faible, ou Y, I.
Ɔ	ɔ	ɔ	nou.	N.
Ɔ	ɔ	ɔ	cha.	CH.
Ɔ	ɔ	ɔ	oue.	O bref.
Ɔ	ɔ	ɔ	tcha.	TCH fort.
Ɔ	ɔ	ɔ	bè.	B.
Ɔ	ɔ	ɔ	tché.	TCH faible.
Ɔ	ɔ	ɔ	ra.	E fort.
Ɔ	ɔ	ɔ	sé.	C comme double.

MAJUSC.	ROND.	ITALIQUE.	NOMS.	PRONONCIATION.
Œ	œ	œ	vièv.	V fort.
Š	š	š	diune.	D.
Ŧ	ŧ	ŧ	rè.	R faible.
Ž	ž	ž	tzoue.	TZ ou TS fort.
Ÿ	ÿ	ÿ	yune ou hioun.	Y, U, V.
Ɔ	ɔ	ɔ	pur ou piour.	P.
Ɔ	ɔ	ɔ	kè.	K fort.
Ɔ	ɔ	ɔ	o.	O long, AU.
Ɔ	ɔ	ɔ	fè.	F ou PH.

PROVERBES TURCS

TRADUITS

EN FRANÇAIS

—0—

1

*Աղբւ կտիբլկի կէօղ նուրունտան ֆէ-
նա տըր:*

Plutôt manquer d'yeux que d'esprit.

2

*Աղբւը առէմին աղղը եիւրէյինին ի-
չինտէ աիր. տէլինին եիւրէյի աղ-
ղընըն իչինտէ աիր:*

La bouche du sage est dans son cœur;
le cœur du fou est dans sa bouche.

3

Աղբւը կվրատըն վար ըսա՛ նէյնէրօին

*մալը. — Ագրլսըզ էվլատըն վար
ըսա՛ կէնէ նէյնէրսին մալը :*

A quoi bon la richesse si vous avez un
fils honnête? A quoi bon la richesse
si vous en avez un imbécile?

4

Ա.գ աղճէ՛ գարա կիւն իչին աիր :

Dans le malheur, on se sert de la mon-
naie blanche. (La monnaie blanche est
pour les jours sombres).

5

*Ա.գ կիւն աղարաըր, գարա կիւն՝ գա-
րարաըր :*

Le jour clair éclaire; le jour sombre as-
sombrit.

6

Ա.գ սլասլայա թաչ աթան օլմազ :

On ne jette pas de pierres au vautour.

Ազըլ եաշտա տէյիլ, պաշտա տըր :

Ce n'est pas de l'âge mais de l'intelligence que dépend l'esprit.

Ազըլսըզ տօսթտան իսէ՛ ազըլը տիւշման էյի տիր :

Il vaut mieux se vanter d'un sage ennemi que d'un ami imbécile.

Ազլ իլէ պաշլա պիր իշէ. ֆիքր իլէ տանըշ թէֆթիշէ. փիւշման օլմազսըն էթտիյին իշէ :

Avant d'entreprendre une affaire pensez-y bien ; consultez le bon sens et vous ne vous repentirez pas sans doute de l'avoir commencée.

Ազ եէյէն՝ չօք եէր. չօք եէյէն՝ ազ եէր :

Celui qui mange peu mange trop; celui qui mange trop mange peu.

11

Ազա գանահաթ էթ քի՛ չօղը պուլաս-
սըն :

Soyez content de peu pour avoir un jour
beaucoup.

12

Ազիզ իլիմ՝ եումուշագ տէօէքտէ
եաթմագ :

Une noble science ne peut être conte-
nue dans une âme faible.

13

Ագըլարը մէղաթա վերմիչէր . հէր
քէչ քէնտի ագընա պէյէնմիչ :

Quand on a mis à l'enchère les esprits
chacun a choisi le sien.

14

Ագընը էվտէ պրագան՝ գալապալըբ-
տա ֆէսինի գայպ էտէր :

Celui qui oublie la tête à la maison
perd le chapeau dans la foule.

15

Ազ թամազ՝ չօք զիան կէթիւրի :

Un peu d'avarice cause le plus grand
dommage.

16

Ազ սատարա՝ չօք գաղայը տէֆ էտէր :

Un peu de charité nous délivre de plu-
sieurs malheurs.

17

*Ազ վէրէն՝ ճանտան վէրիւր . չօք վէրէն՝
մալտան վէրիւր :*

Celui qui donne peu donne du coeur; au
contraire, celui qui donne beaucoup
donne de sa richesse.

18

Ազընը պիւլմէյէն՝ չօղունու հիչ պիւլմէզ :

Celui qui ne connaît pas le peu ne peut pas connaître le beaucoup.

19

Աթա պինէր՝ Ալլահը ունուտուր. աթ-
տան էնէր՝ աթը ունուտուր :

Quand il monte à cheval, il oublie son Dieu; quand il descend de cheval, il oublie son cheval.

20

Աթալար զէնահաթը՝ էվլատա մէրաս
դալըր :

L'art des aïeux est un héritage pour leurs fils.

21

Աթէչ ալթունու տէնէր, ալթուն տա
չէրաաթճըյը :

Le feu met à l'épreuve l'or et l'or le juge.

22

Աթէչիլէ փախսուդ պիր եէրտէ օլմալ :

On ne peut pas mettre dans un même lieu le feu et le coton.

Ալթուն պիր սարը թօփրագ տըր՝ տի-
լի եօգ. լարին նէրտէ քի ալթուն
տիլէ չըգար՝ գուսուր տիլլէր սուս
օլուրլար :

L'or est une terre jaune qui n'a pas de langue, mais là où il commence à parler toutes les autres se taisent.

Ալլահ ինսանը եարաթարղընտա, գըս-
մէթինի տէ պէրապէր վէրմիչ տիր :

Dieu en créant l'homme lui donna sa fortune.

Ալլահ՝ գուլունու հաղիմ իլէ հէրիմէ
տիւչ խըմէսին :

Que Dieu ne fasse pas tomber son ser-

viteur dans les mains de l'avocat ni
du médecin!

Աւանա՛ սիւրբի սինէկ սազ տըր, աւ-
մայանա տալուլ զուռնա ազ տըր:

Le cousin est une musique pour celui
qui comprend; la trompette et le tam-
bour ne suffisent pas pour celui qui
ne comprend pas.

Ալէմին հէջտլյի քէօփրիւտէն սէն տէ
հէջ:

Traversez, vous aussi, le pont que tout
le monde traverse.

Ալթուն՛ ինսանը էրիտիր. ինսան տա
ալթունու:

L'or épuise l'homme et l'homme épuise
l'or.

**Ալլահ սիր առէմին տաղընա կէօրէ
գար վերի:**

Dieu prodigue ses biens à son serviteur
tant qu'il en est digne.

**Ալլահ սիր գափույու գափարսա՛ սի-
րինի աչար:**

Quand Dieu ferme une porte, il en ouvre
une autre.

**Ալլահ սիր առամը երգարսա՛ էվվէլ
ագլընը, սօնկրա մալընը, սօնկրա
ճանընը ալըր:**

Quand Dieu ruine un homme il lui prend
d'abord le cerveau, ensuite ce qu'il
possède, et à la fin la vie.

Ալլահ տօղրուլըգ իլէ պէրասպէր տիր:

Dieu est avec la justice.

33

Ալլահըն ետփարըընը քիմսէ պօղա-
մազ, երգարըընը տա քիմսէ տիւ-
ղէմէզ:

Personne ne peut détruire ce que fait
Dieu; personne ne peut reconstruire
ce que détruit Dieu.

54

Ալմա զալիմին ահինի, կէօյտէն էնտի-
րեր շահինի:

N'attirez pas sur vous le soupir du mal-
heureux qui fait descendre le faucon
des cieux.

55

Ահէստէ ահէստէ, պիւլպիւլ էօթէր
զաֆէստէ:

Le rossignol chante peu à peu dans sa
cage.

Ահճէն վար իսէ՛ հէր քէչ սէնին գու-
լուն տըր, ահճէն եօղ իսէ՛ սօղադ
սէնին եօղուն տըր :

Si vous avez de l'argent tout le monde
est à votre service, si vous n'en avez
pas personne ne vous demande.

Աղլամայան չօճուղա սիւտ վէրմէզլէր :

On n'allait pas l'enfant qui ne pleure
pas.

Աճ այը օյնամադ :

L'ours affamé ne joue pas. (Ventre affa-
mé n'a point d'oreilles.)

Աճլմա քի աճընաճագ օլմայասըն :

Ne regrettez pas les autres afin qu'on
ne vous regrette pas à votre tour.

Աճըբըբը էշէբ՝ աթտան եիւրիւք օլուր :

L'âne qui souffre marche plus vite que
le cheval.

Աճը սէօղ աճը եիւրէքտէն կէլիր :

Des paroles amères jaillissent d'un coeur
amer.

Աճըն գարնը տօյար, կէօղիւ տօյմաղ :

On peut rassasier un affamé mais ja-
mais le contenter.

Ատամ տէյիլ, համամ գուպպէսի. հէր
նէ տէրսէն՝ սէսի չըգարըր :

C'est plutôt un dôme qu'un homme :
il chante ce qu'il entend.

Ատամ օլանա պիր նասիհէթ, ճուտա-
մա պին նասիհէթ :

Un conseil suffit pour un homme d'esprit, il en faut mille pour un imbécile.

45

Ատը չըզաճաղընա՝ կէօղիւ չըքսըն :

Plutôt perdre la vue que de se faire connaître mal.

46

Ատամ ատամէ լաղըմ՝ օլուր :

L'homme a besoin de l'homme.

47

Ատամ վար քի գարկայը պիւլպիւլ իտէր, ատամ վար քի պիւլպիւլիւ գարկա իտէր :

Parmi les hommes, il y en a qui fait d'un corbeau un rossignol, et il y en a qui fait d'un rossignol un corbeau.

48

Գանը գան իլէ իւնմաղլար, գանը սու իլէ իւնարլար :

On ne lave pas le sang avec le sang, mais avec l'eau.

49

Գապուկ օլունմայաճագ տուայէ ամին
տէնիլմէդ :

On ne doit pas dire amen à une prière qui ne doit pas être exaucée.

50

Գարանլըգտա օտուն գըրան, թաշա
վուրուր պալթասընը :

Celui qui coupe du bois dans les ténèbres donne de la hâche contre la pierre.

51

Գարա խապէր չափուք եէթիչիր :

Les tristes nouvelles se propagent bien vite.

52

Գարը վար քի գօճասընը կիւլ էտէր :

Il y a des femmes qui font des roses de leurs maris.

53

Գարանը գտա նէ՞ սէլիլի :

Que peut-on voir dans des ténèbres ?

54

Գարայա սապօն, տէլլիյէ էօյիւտ նէ
եափար :

Le conseil pour un fou vaut le savon pour un négre.

55

Քիւչիւք գարընճանըն գարա թաչիւ
դէրինտէ կէզտիյինի կէօրիւր թապալ :

C'est Dieu qui voit se promener la petite fourmi sur une pierre noire.

56

Գարը ինսանըն շէյթանը տըր :

La femme est le démon de l'homme.

**Պարտաշրնա սըրընը աչմա , կիւն օլուր
քի ախշման օլա :**

Ne communiquez pas vos secrets à votre frère, peut-être il devient un jour votre ennemi.

**Պարփուղ քէսմէ իլէ իւրէք սօղունաղ
էէմէլի :**

Ce n'est pas assez de couper des pastèques pour se rafraîchir, il en faut manger.

Պավկատա եունրուգ սայըլնաղ :

Dans une querelle on ne doit pas tenir compte des coups de poing.

**Պըրգ ճէվիղի կէօրմէյինճէ թաշ աթ-
մամ :**

Je ne jette pas la pierre à une noix
avant d'en voir quarante.

61

*Գըլավուզուն դարկա օլուրսա, առլա
չըզմադ սուրնուն պօգտան :*

Si le corbeau est ton guide, tu seras
toujours malheureux.

62

*Գըրգ եըլեաղմուր եաղսա, սու կէչէր
մի թաշ մէրմէրտէն :*

Qu'il pleuve quarante ans, l'eau peut-
elle traverser le marbre ?

63

*Գուշ վար էթի եէնիր, գուշ վար էթ
եէտիրիրէր :*

Il y a des oiseaux dont on peut man-
ger la viande, il y en a d'autres qu'on
nourrit de la viande.

64

Գուշ էլտէն ուչտու, սօն փիւշմանլըք
ահճէ էթմէզ:

L'oiseau s'est envolé: le repentir ne
vaut plus rien.

65

Գուշ պիր տալա տայմա գօնմազ:

Un oiseau ne se perche pas toujours
sur la même branche.

66

Գուշա գանատ եիւք տէյիլ:

L'oiseau ne sent aucun poids de ses
ailes.

67

Գուսուրսուզ տօսթ արայան՝ տօսթսըզ
գալըր:

Celui qui cherche un ami sans défauts
reste sans ami.

68

Պուրու աղածտան եէմիշ ումմաք :

Peut-on espérer du fruit d'un arbre sec ?

69

Պուրա թիւլինիւ տէյիշիր, խույունու
տէյիշմէդ :

Le loup change de poils mais jamais
de nature.

70

Պո՛ւրտլարըն էօլմէսի գօյունլարա սաղ-
լըգ տըր :

La mort des loups rend la vie aux
agneaux.

71

Պօյ վէր սէրհօշու՛քէնտի պաշընա եը-
գըլսըն :

Qu'on laisse l'ivrogne se renverser de
sa propre main!

72

Աճ ատամ իստէտիյինի եկմէզ, պուլ-
տուղունու եէր :

L'homme affamé ne mange pas ce qu' il
désire mais ce qu' il trouve .

73

Պօրզ դօրզմայանտան :

Craignez celui qui ne craint pas.

74

Պօրզադ պաղիրկեան՝ նէ քեար էտէր
նէ զարար :

Un marchand peureux ne fait aucun bé-
néfice, il ne perd pas non plus.

75

Պօրզուլու տիւչկէօրմէտէն իսէ , ույա-
նըգ տուրմասը էյի տիր :

Il vaut mieux se coucher les yeux ou-
verts que les fermer pour se livrer aux
songes épouvantables.

76

Եթան երջանըն գույրուղունա պաս-
մա :

Ne mettez pas le pied sur la queue du
serpent qui dort.

77

Եալանըն կիւմրիւյիւ օլսա՛ եալանճը
ղընտանտա չիւրիւր խաի :

Si l'on voulait punir le mensonge le
menteur n'aurait plus à voir le soleil.

78

Եալանճընըն էվի եանմըչ՝ քիմսէ ինան-
մամըչ :

Le logis du menteur a été brûlé, mais
personne ne l'a cru.

79

Եաղմուրլու կիւնտէ թավուզլարա սու-
վէրէն չօք օլուր :

Dans un jour pluvieux plus d'un hom-

me charitable donne de l'eau aux
poulets.

80

Եայանլըք աթլըտան էյի տիր տէրլէր-
սէ՛ ինանմա :

Quand on vous dit qu'aller à pied est
mieux qu'aller à cheval ne le croyez
pas.

81

Եավրու գուչուն եուվասընը եափան
Սււա՛հ աըր :

C'est *Dieu qui fait le nid d'un oiseau
aveugle.

82

Եէմէյէ՛ նէ՛ տէմէ :

Quand il y a de quoi manger n' en de-
mandez pas ce que c'est.

83

Եարասընըն իւղէրինէ թուզ պիպէր է-
քէր :

Il seme du sel et du poivre sur sa blessure.

84

Եարարսա եափու, եարա:հազսա դափու:

Si l'on vous présente quelque chose qui vous convient prenez-la, sinon à la porte.

85

Եարընքի գազտան իսէ սէօյիւնքի թափուք էյի աիր:

Plutôt le poulet d'aujourd'hui que l'oie de demain.

86

Եալընըզ սիր էլ էօթմէզ:

Une main seule ne fait aucun bruit.

87

Եէշիլ եափրաղը՝ դարա թօիրագ էտէն ինսան տըր:

C'est l'homme qui fait de la feuille verte
une terre noire.

88

**Տու վարըն գուլաղը վար, ըիւղկեարըն
սէսի վար:**

La terre a des oreilles, le vent a une voix.

89

**Եէրին իւթիւ վար ըսա, ալթը տա
վար:**

S'il y a le dessus de la terre il y en a
aussi le dessous.

90

**Եըզըլմըլ տիւնեայէ թէմէլ մի պրա-
գաճարսըն:**

Voulez-vous donc rebâtir un monde
ruiné?

91

**Եըզմա ախէրին էվինի, եըգարլար սէ-
նին էվինի:**

N'allez pas creuser le puits d'autrui, on vient creuser le vôtre.

92

Երբտա օրմայան՝ կիւնտէ օլուր :

Ce qui n'arrive pas dans l'année peut arriver dans la journée.

93

Երբթըճը գուշուն էօմրիւ գըսա օլուր :

La vie d'une bête vorace est courte.

94

**Եիւզտէն երբազ օլան, կէօնիւլտէն
տախի երբազ օլուր :**

Celui qui est loin de la vue est aussi loin du cœur.

95

Եիւրէքտէն եիւրէյէ եօլ վար :

Il y a un chemin d'un cœur à un autre.

Երևդիւ տօսթ, գալպի խայըն ատէմ
տէն Ալլահ սաղլասըն :

Que Dieu tienne loin de nous l'homme
qui a le visage d'un ami et le cœur
d'un ennemi.

Երևդիւմիւ եէ տէ սրաղընը սօրմա :

Mangez le raisin et n'en demandez pas
la vigne.

Երևրիւմէյիլէ եօլ թիւքէնիր :

Pour atteindre le but il faut marcher.

Երևրիւք աթ՝ քէնտի եէմինի արթը-
րըր :

Un bon coursier augmente sa nourri-
ture.

400

Եռամուրթայը նէրտէ եռամուրթլատըն
ըսա, եէմի տէ օրատա եէ:

Va manger là où tu as pondu ton œuf.

401

Զարար՝ քեարըն օրթաղը տըր:

La perte et le bénéfice vont d'un même
pas.

402

Զէնահաթ սիլէնէ՝ չէօի ալթընտա
տըր, սիլմէյէնէ տաղ ալթընտա
տըր:

L'art, pour celui qui le connaît, est ca-
ché sous un brin d'herbe, mais pour
celui qui ne le connaît pas est caché
sous une montagne.

403

Զէնկին տիւչէր գաղա աըր տէրլէր:
Քուքարէ տիւչէր՝ սէրհօշ տըր տէր-
լէր:

Quand un riche tombe par terre on dit
que c'est un accident; quand le même
cas est d'un pauvre on dit qu'il
est ivrogne.

104

Զահմէթսիդ պալ եէնմէդ:

Sans fatigue on ne peut manger de miel.

105

Զաման սանա ույմազսա՝ սէն զամա-
նա ույ:

Si les mœurs du temps ne vous con-
viennent pas, tâchez de vous y ac-
commoder vous-même.

106

Զէնկին արասպասընը տաղտան աչը-
բբբ. զիւյիւրա՝ տիւզ օվատա շա-
շբբբ:

Le riche parcourt les montagnes avec sa
calèche; le pauvre s'égare dans un
champ uni.

187

*Ձէնկինէ մալ վէրէն՝ տէնիղէ սու
տէօքէր :*

Donner l'aumône au riche c'est verser
de l'eau à la mer.

108

Ձիւկիւրալիք՝ աթէշտէն կէօմէք աիր :

La pauvreté est une chemise de feu.

109

*Ձիւկիւրալիք զէնկինլիքտէն էյի աիր
տէրլէրսէ ինանմա :*

Quand on vous dit qu'il vaut mieux
être pauvre que riche, ne le croyez
pas.

110

Էլ իչին աղլայան՝ կէօղսիւղ գալըր :

Celui qui pleure pour tout le monde perd
les yeux.

111

*Էլ իջին գույու գազըյան՝ քէնտի տիւ-
չէր իջինէ :*

Celui qui creuse un puits pour un autre
y tombe souvent lui-même.

112

*Էլ իփկելէն գույույա կիրէն, եարը
եօլտա գալըր :*

Celui qui descend dans un puits par la
corde d'un autre reste à moitié du
chemin.

115

*Էկէր փարան վար ըսա՝ ագըլըսըն.
եկէր փարան եօղ ըսա՝ ահմագ սըն :*

Vous êtes sage si vous avez de l'argent;
s'il vous en manque vous êtes igno-
rant.

114

Էկէր քիչկի թանըմագ իսթէրսէն,

ահպասակընքիմ տիր տէյի սիւվալ
էյլէ :

Voulez-vous connaître quelqu'un ? de-
mandez-lui quels sont ses amis.

115

էյիլիք գատրինի պիլմէզսէն պա'րի
քէօթիւլիւք էթմէ :

Si vous ne savez pas faire du bien ne
faites pas au moins de mal.

116

էյի էօրս' չէրիճտէն գօրգմաղ :

Une bonne enclume n'a pas peur des
marteaux.

117

էյի չարապ վէ տիւպէր գարը' թաթը
զէհիրէ պէնզէրլէր :

Le bon vin et la femme qui a un beau
langage ressemblent aux poisons
doux.

418

ԷՎԼԱՄԸ ՕՂՄԱՅԱՆՆԸՆ ԱՎԻՐ ԽԷՐՄԻ ՎԱՐ .
ԷՎԼԱՄԸ ՕՂԱՆՆԸՆ ԱՎԻՆ ԽԷՐՄԻ :

Quand on n'a pas d'enfants on se croit
malheureux; quand on en a on l'est
mille fois plus encore.

419

ԷՔՄԷՅԻՆ ԵՕՂ ԸՍԱ՝ ՍՈՒՂԹԱՆ ԿԻԱՎԻ ԿԷ-
ՇԻՆՄԷ :

Ne menez pas la vie d'un prince si vous
n'avez pas le pain de la journée.

420

ԷՕՂՄԻՆ Չ ԳՕՅՈՒՆ ԳՈՒՐՄՄԱՆ ԳՕՐԳՄԱՂ :
La brebis morte n'a pas peur du loup.

421

ԷՕՂԻՐՄՈՒՆ ԷՕԹԷՅԷ ԳԷՕՅ ԵՕՔ ԵՍ :

Au delà de la mort il n'y a plus rien.

122

Էօյիւյիւ կիւնիւնտէ աղլարլար :

Il faut pleurer le mort le jour de sa mort.

123

*Էօյիւտ ազըլընըն ուստասը տըր.
Թէհլթէ՛ տէլինին ուսթասը տըր :*

Le conseil maîtrise le sage; le hasard guide le fou.

124

*Էօթսիւղէ էքմէք վէրէն եօթ. էօյիւտ
վէրէն չօզ :*

Personne ne donne d'argent à l'orphelin:
il ne reçoit que des conseils.

125

*Էօթսիւղէ տէմիլէր՝ նիչին աղլարսըն.
կիւտիւղիւմ վա՞ր մը տէմիլ :*

On demanda à l'orphelin : « Pourquoi

pleures-tu ?” — “ M’avez-vous vu,
répondit-il, jamais sourire ? ”

126

Ըսըրդան քէօփէկ ախինի կէօսթէր-
մէզ :

Le chien qui mord ne montre pas ses
dents.

127

Թաամտան սօնկրա եազըլան մէք-
թուպ՝ ճէհէննէմտէ օգունուր :

La lettre écrite après-dîner doit être
lue à l’enfer.

128

Թամահքեար ատէմէ ալթըն՝ դանըլա
ճան տըր :

L’or pour l’avare est le sang et la vie
même.

129

Թաթլը աիլ եըլանը տէլիքտէն չըգա-
րըր :

La parole douce fait sortir le serpent de son trou.

130

Թամահրեարըն հէր մասլահաթը նի-
զայըլա պիթէր :

Toutes les affaires de l'avare finissent par des querelles.

131

Թէմպէլ ատամ տիլպազ օլուր . ույա-
նըգ ատամ սաղըր :

Le paresseux est bavard en général,
mais le sage est toujours sourd.

132

Թիւթիւն իչմէք' պիր քէօթիւ արգա-
տաշտան էյի տիր :

L'usage de fumer est meilleur qu'un mauvais ami.

133

Թիւթիւնի չօք' քէպապը աղ :

Beaucoup de fumée peu de rôtis.

154

Թօք նէ՞ սկիւր աճըն հալինտէն :

L'homme rassasié ne peut savoir ce que souffre l'affamé.

155

Թօքուն հանընտա աճլըղընը պէյան էթմէ :

Si vous avez faim ne le fait tes pas savoir à celui qui est rassasié.

156

Թօփուղունտան զիյատէ սույա կիրմէ :

Entrez dans l'au jusqu'à la cheville.

157

Իլաղըմ՝ օլմայանը ալան , իլաղըմ՝ օլանը սաթար :

L'homme qui achète ce dont il n'a pas besoin vend ce dont il a besoin.

138

Իյնէ իլէ գույու գաղըմաղ :

On ne peut pas creuser un puits avec
une aiguille.

139

Ինսանըն ըրղը՝ գանը փահասը տըր :

Pour un honnête homme le sang est le
prix de l'honneur.

140

Ինսան՝ ինսանըն եիւղիւնէ պաղար .
Ալլահ՝ ինսանըն եիւրէյինէ :

L'homme regarde à la face de l'homme
mais Dieu regarde le cœur.

141

Ինսանըն կէօղլէրի աչըգ օլմասը փա-
րա էթմէզ, էյէր Ֆիքրի բէօր օլուր-
սա :

Quel avantage y a-t-il d'avoir les yeux

ouverts quand on est aveugle par l'esprit !

142

Ինսան պիր առ իշիւն եաջար :

L'homme vit pour l'honneur seul.

143

Ինսանըն սօֆուսու, շէթանըն մաս-
գարասը :

L'homme fanatique est le jouet du Satan.

144

Իշիթմէյէ կէլիրսէ՛ իփտիտարի սէն օլ.
սէօյլէմէյէ կէլիրսէ՛ սօնունճուսու
սէն օլ :

Quand il s'agit d'écouter soyez le premier ; quand il s'agit de parler soyez le dernier.

145

Իշտէն՝ վէ գիատէ զափթտէն զէնկին
օլունուր :

On s'enrichit par la fatigue et plus encore par l'épargne.

146

Իշիթ տէ ինանմա :

Ecoutez mais ne croyez pas.

147

Իբի գըպլէյէ թափանտա տին եօք :

Celui qui tient et adore deux fois est sans foi.

148

Իբի խօրօզ պիր չէօփլիւքտէ էօթմէզ :

Deux coqs ne peuvent pas chanter dans un même lieu.

149

*Իբի տէֆա չուգուրա տիւչէն՝ սահիչ
տէլի տիր :*

Celui qui tombe deux fois dans le fossé est un vrai fou.

150

Իբի էլ պիր պաշ իջիւն տիր :

Deux mains ne servent qu'à une seule tête.

151

Իբի իշ քէօիէյէ վէրկի տիր . հէմ էք-
մէք եէր , հէմ գույրուղունու սաւ-
լար :

Le chien seul peut faire deux choses à la fois : il mange et en même temps il agite sa queue.

152

Իբի կէօնիւլ պիր օլտուգտան սօնկրա ,
սամանլըգ՝ սէյրան զէֆք եէրի օ-
լուր :

Quand deux cœurs sont d'accord pour eux le grenier est un lieu de plaisir.

153

Լաղըմա թաշ աթմա . իւսթին քիրլէ-
նիր :

Ne jetez pas de pierres dans l'égout si vous ne voulez pas vous salir.

154

Կէնճլիքտէ էօլիւմ, փիրլիքտէ եօգ-
սուլուդ, շօգ միւշքիւլ տիր :

Y a-t-il des choses plus insupportables que la mort pour la jeunesse et la pauvreté pour la vieillesse !

155

Կէօնիւլ պիր սէօհպէթ իլէ գըրըըր,
պին սէօհպէթ իլէ եափըլմադ :

On peut se défaire d'un ami par une seule parole, pour en acquérir mille paroles ne suffisent pas.

156

Կիւզէլի կէօրտիւքտէ՝ խիւտայէ հէմու-
ու սէնա էլլէ :

A la vue d'une jeune beauté il faut bé-
nir le Seigneur.

157

Կիրգէլէ պաղմազ սէվապ տըր :

C'est un acte de charité que de porter le regard sur le beau.

158

Կիւլ թիքէնսիզ, մուհապէթ էնկէլսիզ
օլմազ :

Point de rose sans épines : point d'amour sans obstacles.

159

Կիւնէշի կէօրմէյէն, կիւնէշին գըյմէ-
թինի սիլմէզ :

Celui qui n'a pas vu le soleil n'en peut connaître la valeur.

160

Կիւնտիւզ ույումա, կէճէ սու իշմէ,
հէքիմէ միւհթաճ օլմա :

Voulez-vous rire des médecins ? Ne faites

pas la sieste et ne buvez pas de l'eau pendant la nuit.

161

Հավայան քէօփէքուէն գօրքմա . Հավ-
լամայանտան էօտիւն գօփսուն :

N'ayez pas peur du chien qui aboie ;
craignez celui qui n'aboie pas.

162

Հէր գօյունու քէնտի պաճաղընտան
ասըլըր :

On pend chaque mouton par ses pro-
pres jambes.

163

Հէր աղաճ՝ քէնտի մէյվէսինտէն թա-
նըլըր :

On connaît chaque arbre par son fruit.

164

Հէր կէճէնին պիր կիւնտիւղիւ , վէ
հէր գըլըն պիր եաղը օլուր :

Toute nuit a un jour, tout hiver a un été.

165

Հէր նէ գըտար օլսա ինսանըն շանը՝
ազըպէթ պիր թաշ տըր օնուն նը-
շանը :

Quelles que soient la grandeur et la richesse d'un homme, il ne possédera à la fin qu'un bloc de marbre, signe de son existence passée.

166

Հէր շէյի պիլիբիմ տէյէն՝ պիր շէյ պիլ-
մէղ :

Celui qui se vante de savoir tout n'en sait rien.

167

Մէյվէսիղ աղաճա թաշ աթմազլար :

On ne jette pas de pierres à l'arbre sans fruit.

168

Մուֆթ սիրբէ՝ սալտան թաթլը տըր :

Le vinaigre gratis est plus doux que le miel.

169

Շարապ վէ ավրատ՝ իլիմտարըսը
զօրսա էտէրլէր :

Le vin et la femme font d'un sage un tyran.

170

Շարապըն էսկիսի՝ տօսթուն էսկիսին,
տէն էյի տիր :

Un vieux vin vaut mieux qu'un ancien ami.

171

Ուզողտան տավուլըն սէսի թաթը
կէլիր :

Qu'il est doux de loin le son du tambour!

172

Ուզուն ստամ, դապա սագալ, իլէ
կէօղիւ պէօղիւք՝ ահմագ օլուր :

L'homme qui a une haute taille, une barbe longue et de grands yeux est très-stupid.

173

Չօգ եէյէնտէ սաղլըգ օլմաղ. չօգ ու-
յուեանտա ագրլ օլմաղ. — Չօք
սէօյլէյէնտէ կէրչէք օլմաղ:

Un grand mangeur n'a pas de santé,
un grand dormeur n'a pas d'intelli-
gence, un grand charlatan est tou-
jours un menteur.

174

Չօճուք, սէրհօշ վէ տիվանէ, իւչին
տէ սէօհսէթինէ ամէլ օլունմաղ:

Il ne faut pas tenir compte de ce que dit
un enfant ou un ivrogne ou un fou.

175

Պալըգ՝ սլաշտան դօգար:

Le poisson commence à puer par la tête.

176

Պարտազ եռվարլանտը սրուլտու դա-
վազընը:

Tel pot tel couvercle.

177

Պէշ փարմաք պիր տէյիլ:

Les cinq doigts ne sont pas egaux.

178

Պըչադ եարասը կէշէր, տիլ եարասը
կէչմէզ:

Une blessure d'épée est passagère, mais
ce que fait la langue reste à jamais.

179

Պիր բիթապըն իբի եիւզիւնիւ օգու-
մալը:

Il faut lire les deux pages du livre.

180

Պիր ատամբն ատր չըգաճաղընա կէօ-
ղիւ չըգսըն տաճա էյի տիր :

Perdre plutôt la vue que le nom.

181

Պիր նալըմբղ վար, իւչ նալըլան պիր
էչէյէ գալտըգ :

Nous avons un sabot, il ne nous en man-
que que trois et un âne.

182

Պու տիւնեանըն էվվէլինի տէ տիւչիւն
ախըրընը տա :

Pensez toujours au commencement et à
la fin de ce monde.

185

Սագալ՝ սոչա գուրպան օշտուն :

Sacrifiez la barbe pour conserver la tête.

*Ստամպուլուն եանկընը՝ մայրնը ալըր,
հաստալըղը՝ ճանընը ալըր, գարըսը՝
ատամըն ազընը ալըր:*

A Constantinople l'incendie dévore tout
ce que tu possèdes: la maladie prend
ta vie et la femme ton esprit.

Սայըլը փարա թէղ թխըէնիր:
L'argent compté se consume vite.

*Սաչընը պէրպէր տիքեանընտա սը-
րագմայըլա՝ պէրպէրին հագզը էօ-
տէնմէղ:*

Ne croyez pas qu'en laissant vos che-
veux chez le barbier vous l' ayez payé.

*Սապահտան էրբէն գալգանըն հէր իշի
ըրաստիխէր:*

Celui qui se lève le matin de bonne heure a la fortune pour compagne dans ses affaires.

488

Սէլ կիտէր, գումու գալըր. ահճէ կի-
տէր՝ քէսէ գալըր. ինսան կիտէր՝
նամը գալըր :

Le torrent va, le sable reste; l'argent va, la bourse reste; l'homme meurt, le nom reste.

489

Սույուն ագարընա կիթմէլի :

Il faut se laisser aller au courant de l'eau.

490

Սորուճու ոլ քի պիլիճի ոլասըն :

Demandez toujours pour que vous sachiez.

491

Վազըթ կէպէ աիր. նէլէր սողուրուր :

Le temps ressemble à une femme enceinte; qui sait ce qu' elle mettra au jour ?

192

Վաղը թորդ է՛վէ կէլէն, պատամա սոր՝
մազ՝ հէլպէթ անամը սորար :

Celui qui vient à une heure inattendue demande sans doute ma mère et non pas mon père.

193

Վէրէսիցէ շարապ խէն՝ իրի տէֆա
սէրհօշ օլուր :

Celui qui boit sans payer devient doublement ivrogne.

194

Վիւղարէնին կէօյնի օլունճա, ֆուգա
րէնին ճանը շրգար :

Jusqu' à ce que les princes consentent, les pauvres meurent de faim.

195

Տէլիցէ հէր կիւն պայրամ:

Pour les fous tous les jours sont des fêtes.

196

*Տիլինի դասլթ էտէն՝ պաշընը դուր-
թարըր:*

Celui qui met un frein à sa langue met à l'abri sa tête.

197

Տիւմանսըզ ալէֆ օլմազ:

Il n'y a pas de fumée sans flamme.

198

Տամլա աամլա կէօլ օլուր:

Plusieurs gouttes font un lac. (Petit à petit l'oiseau fait son nid).

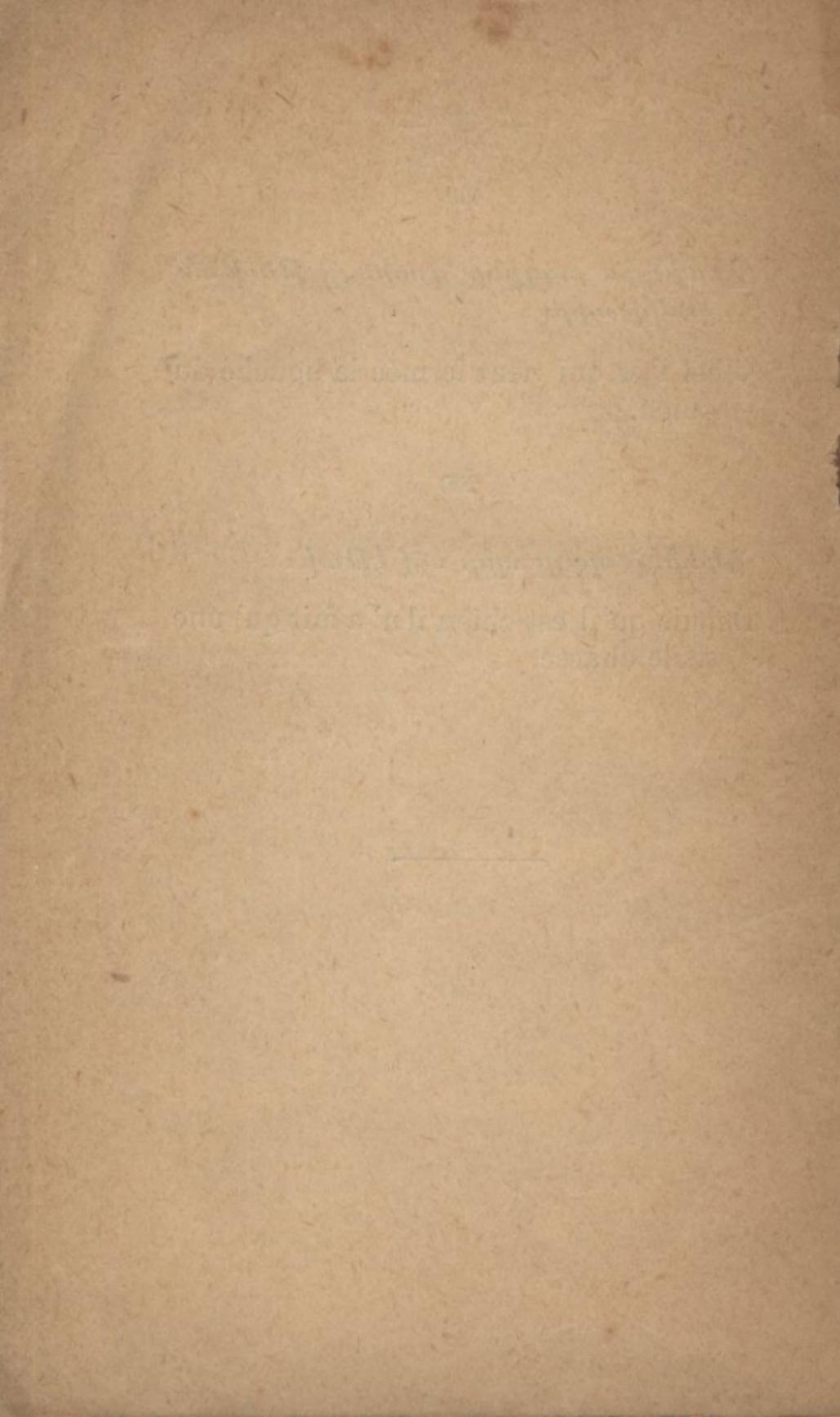
Վէօփէյին աղղընը դափալը թութան
քէմիք ախր :

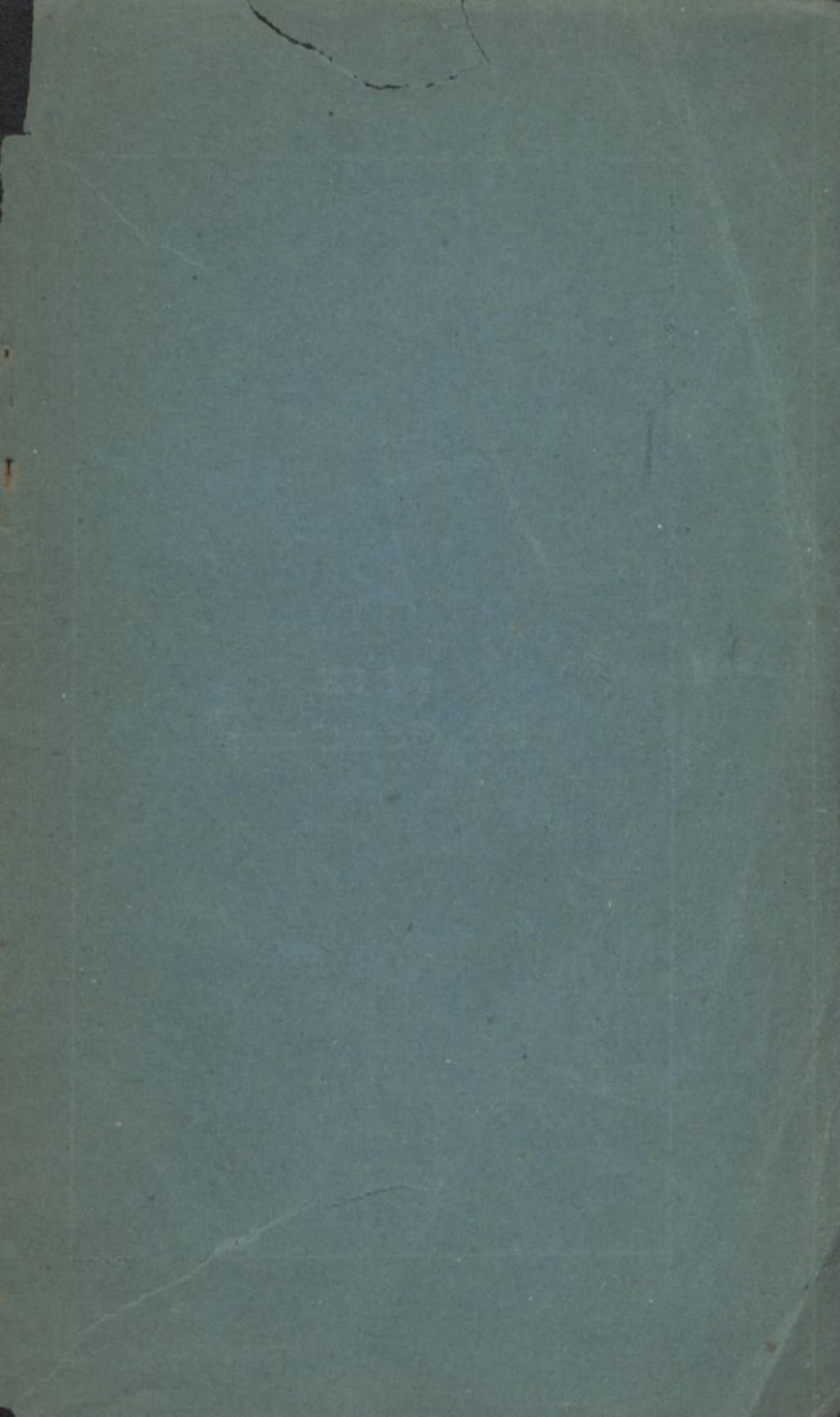
C'est l'os qui tient fermée la bouche du
chien.

Վէօփէք օլալը սխր սլ էթախ :

Depuis qu'il est chien il n' a fait qu' une
seule chasse.

PRIX
50 Centimes